

2017-12-01

Månadsbrev december 2017

Den 30 november genomfördes höstens sista styrelsemöte. En viktig punkt vid mötet var planeringen av Sällskapets program för 2018. Vi kommer under nästa år att fortsätta programverksamheten både med traditionella inslag dvs. med föreläsningar kring Heidenstams egna verk, men även försöka uppmärksamma nyheter bl.a. beträffande nya böcker om Heidenstam, hans liv och människor i hans närhet.

Bl.a. planeras följande program, tillägg och ändringar kan dock komma att ske: Sällskapets första föreläsning under 2018 kommer att anordnas i Vadstena, preliminärt den 3 februari. Tid och plats kommer att meddelas så snart vi har reserverat en tilltänkt lokal. Det är vår kunnige styrelseledamot Sven-Göran Fransson som då kommer att föreläsa kring ett ofullbordat manuskript av Heidenstam med rubriken "En afton i Vadstena".

Vi håller öppet för en föreläsning under april eller maj ev. i samverkan med Övralidstiftelsen.

Sedvanligt årsmötesprogram genomförs på Övraliddagen den 6 juli. Möjligen kommer vi att genomföra årsmötet på annan plats än tidigare år.

Preliminärt samverkar vi med Ellen Key - Sällskapet rörande en föreläsning kring Verner von Heidenstam och Ellen Key. Preliminärt har torsdagen den 9 augusti reserverats. Tid och plats beslutas senare.

Den 4-5 oktober kan Heidenstamsällskapets medlemmar delta i Övralidstiftelsens seminarium i Linköping. Professor Martin Kylhammar kommer då att föreläsa bl.a. med utgångspunkt från Heidenstams resor.

Vi räknar med att komplettera och fastställa programplanerna före nyår, dock senast i början av februari 2018, se vidare vår hemsida framöver under fliken Program. Hoppas på att många medlemmar och andra intresserade kommer till våra aktiviteter.

Månadens Heidenstamiana rör en bild från året 1892.

I de både ledande Heidenstambioografierna, av Fredrik Böök respektive Per Gedin, finns några interiörbilder från Heidenstams födelsehem Olshammar. I Bööks biografi från år 1959 finns en bild på sidan 112 med bildtexten "Verner von Heidenstam och Emilia Ugglå på Olshammar 1892". Samma bild finns på sidan 91 i Gedins biografi från 2006 nu med texten "Verner och Emilia i salongen på Olshammar 1892". Bilden finns också i större format på sidorna 80-81 i Karin Österlings bok från 1989 "Älskade Verner". Här finns en längre bildtext som lyder: "De unga Heidenstams överlastade sommarmiljö var typisk för tiden. Här poserar paret 1892 i salongen på Olshammar. Emilia som alltid vid pianot, medan Verner drömmande lyssnar till hennes dämpade ackord".

För en tid sedan fick jag frågan om vem som tagit bilden då det saknas uppgifter i böckerna om fotografen.

I Ord och Bild, illustrerad månadsskrift finns svaret. I artonde årgången 1909, sjunde häftet, finns den aktuella bilden på sidan 345 med bildtexten "Arbetsrummet på Olshammar". Bilden togs år 1892 av fotografen Eric Pettersson Askersund.

Fotografen Eric Pettersson bodde och hade sin ateljé på Lilla Bergsgatan i Askersund. Han har tagit åtskilliga porträtt som fortfarande finns bevarade. Förmodligen är bilden på Verner von Heidenstam och hans hustru Emilia Eric Petterssons mest publicerade och välkända bild. Eric var lokalt en populär

fotograf och det finns också många bilder som han har tagit på familjer från Askersundstrakten som lät sig fotograferas bl.a. tillsammans med hästar och kor. Eric Pettersson var verksam långt in på 1900-talet. Huset där han hade sin ateljé finns fortfarande kvar i Askersund.

Bilden med Verner och Emilia i centrum visar på den mörka och överbelastade 1800-talsmiljön i Olshammars herrgård. Möblerna togs över av familjen Heidenstam när Verners mormor, Beata Rüttersköld, dog år 1884. En stor del av möblemanget såldes på en auktion i Olshammar. Ett urvalsarbete inför auktionen genomfördes av Emilia i tid nära efter det att äktenskapet med Verner hade upplösts. En del av möblerna från Olshammar behölls eller återköptes senare och finns numera på Övralid.

Den som vill läsa mer om en del av möblerna som fanns på Olshammar och som nu finns på Övralid kan bl.a. läsa om dem i Nordiska museets och Skansens årsbok 1943 och där i en artikel med rubriken "Från Verner von Heidenstams barndom Olshammarsminnen på Övralid". Artikeln är skriven av Martin A. Ohlsson.

Håkan Jaldung

Ordförande i Heidenstamsällskapet